

(המשך ממעמד 5)

מתחת לכו כנדי לגנח אותם. למחרת היום היה עליו ללכת לחפש עבודה. הוא חיפש עבודה מזה זמן רב. אולם המזל לא האיר לו פנים. הוא שאל אותי אם יודע לי על עבודה כלשהי.

כאן התערב בשיחה קולי-הבאס הצרוד של הברנש הבלתי-רחוק, ששכב משמאלי: "קיר בלתי מכתב מן האח שלי באילת", מבטאו היה צפון-אמריקאי. הוא כותב שהוא יכול להשיג לי שם עבודה. עכשיו אני מקבץ נד"ב ברחובות. היום אספתי סכום שיספיק לי בשביל לנסוע לבאר-שבע. מחר בבוקר אסע לשם. החיים האלה כבר נמאסו עלי. אין בית. לא בגדים."

"כמה זמן אתה מתהלך ללא עבודה?" שאלתי.

"שבועיים. מיום שיצאתי מבית-הסוהר". האורות כבו: השעה הייתה תשע. לא כדאי לבזבז שחמל על אורחים כאלה. החשכה שררה בכל. מאחד הבתים הסמוכים בקעו צלילי-רדיו. פתע תקף אותי חשק עז לקום ממקומי, לרוץ החוצה. אל ההמונים הסואנים ברחובות. דומה היה כי חשק זה תקף גם את שכני לחדר. אולם השער היה נעול והי-מפקחים יצאו החוצה: נכלאנו במקום עד למחרת בבוקר. היתה זה לילה ארוך, לילי-גדודים.

הדממה שלטה ללא מצרים. היא הופרה רק על ידי חריקות-המיטות ואנחות חנוקות. פעם נזפה היה לי כי שמעתי תפילה חרי-שית: מישהו איבד את הכל — מלבד ה-תקווה.

שכני מימין לחש: "סטודנט, אתה ישן?" מובן מאליו שלא יכולתי להרדם. הוא סיפר לי על תלאתיו. הוא שוחרר רק לפני ימים מספר מבית-החולים לחולי-רוח בבאר-יעקב ואיש לא רצה לתת לו עבודה. אילת היא מקום טוב. שם חם ואין גשמים בחורף, הוא סחו מפני גשמים. אבל אני נמצא עדיין תחת פיקוח רפואי. עלי להתייצב בבית-החולים פעם בחודש. היש בית-חולים באילת? אם יקרה לי משהו... קולו היה רחמיסחד ואימת.

הלילה היה ארוך

מובן מאליו שיש שם בית-חולים, א-מרת בנסותי להרגיעו, עתה הייתי בטוח כי לא אוכל להרדם: יש שם גם רופאים טובים. עכשיו תישן. תוכל להכנין את ה-נטיעה בבוקר. אני חושב שזאת תוכנית טר-בה."

שוב השתררה דממה. איה קשה לנשום מרוב הצננה. שאפתי את האוויר בפני כן, כך מרגיש המנוחה, חסרה-הבית. אחו שב הלחש ונשמע:

"סטודנט, אתה ישן?" "לא, מה יש?" "היי, סטודנט. הוא תסס אתי לאילת". רעיון מצויין. נדבר על זה בבוקר. עכשיו תלך לי-שון. אני יכול לישון כאן. אני בא לכאן רק כדי לא להישאר בודד ברחובות. אני ישן ביום, על שפת-הים, או בגן. איך אתה יכול לישון כאן?" "באמת, גם אני לא יכול לישון."

הוא שמח על כך: עתה היה ביכולתו ל-שוחח עם מישהו — מישהו שפיג את כנדי-דוה. הוא לא רצה לדבר על עברו. הוא דיבר רק על העתיד. היו לו תוכניות גדולות. הוא רצה ללמוד, לשחק, לכתוב. אבל תחילה היה עליו לרדת לאילת, לצבור כסף. הוא שאל וחזר ושאל אותי. "באמת חם שם באי-לא? באמת אין שם גשם?" דומה היה כי חלפו שנים שנים בטרם צילצל השוען עשר. יהיה זה לילה ארוך.

הלילה היה ארוך, אולם לבסוף עצמתי את עיני — וכעבור כמה שניות נשמעה דסיקה בולת וקול צרוד מוזיקה קרא: "קומו! קומו! קומו! כבר שש בוקר! קומו! קומו! המספק ניצל את אלה שלא שמעו את קולו, לא עזב את החדר בטרם העיר את כולנו. לאחר מכן שמענו אותו מתדפק על הדלת הסמוכה, קורא בקולו הצרוד: "קומו! קומו! ועובר הלאה לשאר החדרים להעיר את כולם."

בן-שיחתי ברך אותי בבוקר טוב, הלך לעבר כנדי-הרחצה, אשר בקצה-המסדרון. לא חכיתי לו. ניצרתי את שקהשינה שלי. קיר מלתי אותו וירדתי אל הרחוב. מעודי לא נהניתי כל כך מאחרי-הבוקר. הלכתי במהי-רות. לא מיהרתי רק כדי ללגום כוס פה ולתקלקל במים חמים. אני מודה כי היתה זאת גם בריחה ממני משהו, אשר לא יכולתי לשנות או לתקן.

כאשר פגרו ידני בתה ב' בבית הספר דובנוב את ספרי החשבון שזהם, בהם כתוב כי קידו עגבניות עולה 3 גרשים, הציעה להם מורתם להביע משאלות לשנה החדשה. רובם בקשו דירה חדשה, מכונית פריוג'ידר. הם התפללו גם לבריאותם של ההורים, האבות בעיקר. "מדוע דוקא אבא? — שאלה המורה בתמהון. כי הוא עובד ומביא את הכסף". ואמא? האם אינה עובדת בבית בשבילכם? — "לא" — השיב הזאטוט, היא לא עושה שום דבר, רק צועקת עלי כה היום. העוזרת עושה הכל..."

נערה עשירה מסכנה

ביליתי בשבוע שעבר שעתים של רחמים והשתתפות בגורלה המר של נערה אומללה. דמעות עלו בעיני כאשר ראיתי את לנה טורנר סופקת כמיים ביאוש וסובלת נוראות בתוך שמלות חשופות: יש לי 37 מיליון דולר, ואף אחד איננו אוהב אותי. נורא לא? שם הסרט? בן הדרום כי יאהב — בדברי על סרט, אינני יכולה שלא להזכיר את הפנטזיה בעריק הקטן, ריצ'י אנדרוסקו. זהו הגיגי החשוב והנוגע ביותר ללב, שראיתי אי-פעם על הבד. אם לא ראיתו אותו עדיין, עשינה זאת עתה —

כשנכנסתי לחנות הספרים החביבה עלי, עלעלתי, כדרכי בקודש, בספרים. שמעתי שתי נערות שאלו את בעל החנות: "יש לך התמדרותה של מימי סטובר?" "לא" — השיב האיש — "אולי". כעבור חמש דקות באה עוד אחת: "יש לך מימי סטובר?" "לא, אולי". הסתקרנתי ושאלתי אותו מה זה. "ספר מצויין", אמר — "כולם קונים אותו". קניתי גם אני. השכלתי הכללית התרחבה כאשר קראתי בו על פנטזיה הנוגת בשיטת הסרט הנע של מימי סטובר.

זה הכל עניין של יופי

כאשר ואם אחזית לקנות לעצמי פעם כובע, אזכור את טרודה הכובענית, העורכת תצוגות כה נאות של דגמיה, לאחרונה גם סוודרים.

כובע של טרודה

בתצוגתה האחרונה, בה הר-אתה את הכובעים הקטנים הנח-בשים מעל למצח, הגימתי, לציר-דה של לילי, גם אביבה פאר, המודה מתמיד, ויוי, כפי שקור-אים לה ידידי, התרשמה מאד מביקורה באמריקה, חזרה עם זכרונות נעימים על טוני קורטיס וג'ף צינלר והשאירה מאחוריה ארבעה לכבות שבורים של אי-ריקאים שהציעו לה נשואין. איך זה יכול להיות רציני? — או-מרת ויוי ברצינות לא פחות גדו-לה — אם אחד מציע לי נשואין אחרי שש פגישות, והשני לאחר שבוע?

קרוב לודאי כי יפהפיה אחרת, זיוה (מפנטזימיה) שפיר תראה שנית את פטל החרות המפורסם. זיוה, שראייתה מסתובבת במכנסים שחורים והדוקים וכותונת תכולה של בעלה קשורה ברישול על ירכיה, מינוס שפתון, מסרבת עדיין לדבר עלי-כך.

IN - IN

במעט ואי-אפשר להשיג בתל-אביב שמנת מתוקה, כולם עושים ממונה חמאה. איך? קל מאד: חובטים, חובטים וחובי-טוב. שתי תוצאות אפשריות: או שתשכרי את היר, או שתהיה, כך חמאה —

חשבתה, משום-מה שרק ידי המסכנות סובלות מחומר הנקוי. התנחמתי כאשר ראיתי את ידי חברתי תבושות, כל אצבע בפני עצמה. אקומה מחמרי-נקוי היתה אבתנתו של הרוסא — אס תחליטי לקרוא לבתך מרי, את יכולה תמיד לתרץ את בחירתך בעובדה שזו מילה עברית נגזרת ממרד. חוץ מזה, בתו של בני מהרשק, הפוליטרוק הגדול, נקראת כך.

אילו הייתי מלכה...

אילו הייתי מלכת-יופי, הייתי נוסעת לאמריקה, לוקחת אתי את אחותי (היא יותר יפה ממני) מביאה משך הזמן את הורי, ואולי גם את דודתי הגיגינית. הייתי מסתדרת להיות בשליחות ארגון עוליצרפת, ומרגישה שאני עושה רבות למולדתי.

כך הרגשתי אחרי ששוחחתי עם אורה ורד, מלכת היופי לשעבר, שחזרה אחרי סיור ממושך בארצות-הברית ואירופה. אורה, בעלת קומה ומראה יפים, מתהלכת בתל-אביב בבגדים נהדרים שקבלה במתנה מיהדות ארצות הברית, ובסאג'י-מאהל של איפור על פניה החמודים. "קודם לא הלכתי ככה, אבל באמריקה הולכות כולן כך, או נשארתי כך...". היא עזבה אחרי דחיה — למורת רוחה — של שנה משרות צבאי, את שליחותה למען המגבית התימנית, את מחורה האמריקאי העשירי, את העתיד המיידי החרוד כביכול (צרפתי אחד רצה לעשות אותי דוגמנית... בגינואה הלכה אחרי תלחוכה שלמה... בלונדון חשבו שאני שחקנית קולנוע) ובאה, סוף-סוף, לשלוח צבא. "כולם שואלים אותי" — אומרת היא בגבורה, "איך תוכלי, אחרי כל מה שעבר עליך, להיות במחנה צבאי? ואני אומרת להם: זה האידיאל שלי, לא איכפת לי לרוץ קילומטרים. ובאמת, למה שלא תרוץ? הן לשם-כך יש לה רגלים כה יפות — — —

סמים

מדע משורין

באחד המסדרונות של הסורבון הפריסאית הצטופפה קבוצה קטנה של סטודנטים לר-פואה. פני כולם קרנו מאושר: הם קבלו זה עתה הודעה כי הם עברו בהצטיינות את הבחינות של שנת הלימודים הרביעית. "עלינו לשלוח מברק תודה לגנרל גודריאן", אמר אחד הנאספים בחיוך.

ואכן, היה קשר ישיר בין הצלחתם הג-דולה של הסטודנטים לבין הצלחתו המפ-תיעה של מפקד חיל-השריון הנאצי, אשר פרץ בשנת 1940 את חזית הארדנים, חדר מאות קילומטרים לעומק צרפת, ללא בסיסי הספ-קה וללא תמיכה של חיל רגלים.

כאשר ראו הגנרלים של המטכ"ל הצרפתי את אנשי השריון הגרמניים פורצים קדימה בקצב מדהים, מבלי לגלות כל סמני עיפות, הוכו בתמהון: התנהגותם של הגרמנים הפרה את כל החוקים הביולוגיים והפסיכו-גיים. הדנים בהתעופות ובתחומי המאמץ האנושי.

התופעה המוזרה עוררה השערות שונות. היו שאמרו כי הגרמנים מקבלים מנות קרב מיוחדות, עשירות בוויטמינים. אחרים טענו כי רק הקנאות הפוליטית דחפה אותם קדימה, ללא לאות וללא מעצור. רק רופא צבאי צעיר ששרת במטה הגנרל וויגאן העז לטעון כי הפולשים פועלים תחת הש-פעם סם משכר בלתי נודע. אולם הרופאים הקששים ממנו צחקו לו: הם ידעו היטב כי מנות של בגודרין או אורטדרין היו עשר יות להפיג את העייפות לכל היותר ליומים, בה בשעה שאנשי גודריאן הוסיפו לנוע קדימה משך שבועות.

הרופא צדק. רק כעבור שנים, לאחר כניעת גרמניה, נוכחו הגנרלים הצרפתיים לדעת כי הרופא הצעיר צדק: במעבדות ה-מפעל הכימי הגדול סמל-וורקה בברלין נתגלתה הגוסה ליצור הסם המופלא. ש-מילא חלק כה חשוב בהתקפות-הבוק הגר-מניות. היתה זו נוסחת הכלורוהידראט ה-דקסטרוריני של המטילפטמין — בשמו המקוצר מסדרין.

המדענים הבריטיים והצרפתיים, שחקרו את סגולות הסם החדש, גילו כי יש לו ערך רב בחיי יוסיים: המסדרין, החודר לגוף האדם באמצעות גלולות, מגרה את מרכזי העירנות והמחשבה שבמות. הוא מגביר את קצב הפעולות הפיסיות השונות, מבלי לפגוע בדיוקן, מבהיר את המחשבה, יוצר באדם חשק עז לעבוד, נותן לו בט-חון בלתי-רגיל בהצלחתו.

פעולת גלולה אחת של מסדרין עשויה להימשך שבוע ימים ומעלה — הכל לפי מבנה גופו של המשתמש בסם.

חקר סגולות המסדרין נמשך שנים על שנים, ורק בראשית שנה זו חידש המפעל הגרמני את הייצור ההמוני של הסם, שיגר אותו לכל רחבי אירופה. התגובות הראשו-נות של הקהל היו גלגולות. סטודנטים, סופרים, עובדי-לילה, כל אלה טענו שה-מסדרין איפשר להם לפתור בעיות קשות במהירות ובצלחה בלתי-רגילה.

אולם בתוך גלי-השתבחות שהומטרו על המסדרין, הדהדה פרשה אחת כאות-אזהרה למגוימים בשימוש בסם החדש. היתה זו פרשת הסטודנט למשפטים ז'אן רישאר.

ז'אן היה צריך לגשת לבחינה בעל-פה במשפט רומי. הוא בלע מנה כפולה של מסדרין. למד כל הלילה, הופיע לבחינה רענן ומלא בטחון עצמי, השיב על כל ה-שאלות בבחירות מפליאה, הדהים את הבוח-נים, שהכירוהו כתלמיד בינוני למדי, יצא בראש מורם.

אולם עוד בו בערב מהרה מרת רישאר לחדרו של בנה למשמע זעקות אימים שעלו משם. היא מצאה את ז'אן מתרוצץ על-פני החדר, חובט את ראשו בקיר, כשפיו מזה קצף. הרופא שהוזעק למקום קע: התקפת-עצבים חמורה כתוצאה מגרוי מופרו של מרכיבים במוח.

היה זה המקרה הראשון מסוגו. השלטונות הצרפתיים לא חיכו למגפה של התקפות עצ-בים בקרב הסטודנטים ואנשי המקצועות התפשיים: השבוע דן משרד-הבריאות ה-צרפתי בהטלת פיקוח רפואי חמור על השי-מוש במסדרין.